

Zimní zahrada není skleník

Těsné spojení člověka s přírodou v průběhu všech ročních období, rozšíření obytných prostor, kde můžete odpočívat, věnovat se pěstování různých druhů rostlin nebo jiným koníčkům – to vše nabízejí zimní zahrady.

Ilustrační foto
FOTO: Pěkné bydlení

pondělí 22. března 2010, 12:03

Před jejich stavbou je ale třeba se včas rozhodnout, zda dáte přednost zahradě celoročně obývané či sezonní, a ujasnit si, k jakému účelu ji vlastně budete využívat. Optimální je pamatovat na zimní zahradu už v projektu domu. Svým stylem potom odpovídá celkové architektuře domu a nepřipomíná skleník nalepený na obvodovou zeď. V tomto stadiu můžete rovněž zvolit pro vás nejvhodnější orientaci zahrady. Většina investorů dává přednost zahradě orientované na jih až západ. Zimní zahradu si ale můžete nechat přistavět i ke staršímu objektu, důležité však je v maximální míře ji přizpůsobit architektuře domu. Prosklenou přístavbu lze situovat širší stranou k domu nebo ji vysunout do zahrady jako samotné křídlo, prostornější zimní zahrady obepínají celou stěnu domu, někdy se i vinou kolem dvou či tří stěn. Odborníci doporučují také pojmout zimní zahradu jako část terasy.

FOTO: Pěkné bydlení

Co je důležité

Chcete-li mít ze zimní zahrady plnohodnotnou obytnou místnost, neměla by mít méně než 15 m². Celoročně užívané zahrady samozřejmě musíte vytápět. Nejelegantnějším, ale také nejdražším řešením jsou konvektory umístěné v podlaze. Teplo z nich sálá skrze mřížky, jež jsou tím jediným, co z otopného systému na podlaze uvidíte. Další možností je podlahové topení. Majitelé zimních zahrad však nejčastěji zvolí klasický radiátor, kdy topení pouze protáhnou z vedlejších místností.

Celoroční, nebo pouze sezonní?

Zásadní rozdíl mezi oběma typy zimních zahrad spočívá v tom, zda chcete zahradu pomocí vytápění využívat celý rok nebo zda ji nehodláte vytápět a budete ji obývat pouze od jara do podzimu. Sezonní nevytápěné zahrady představují po stavební i finanční stránce méně náročnou záležitost než vytápěné celoroční zahrady.

Rozdíl mezi oběma typy zahrad však nespočívá pouze v tom, zda jsou vytápěny nebo ne, ale také v použitých materiálech, zejména výplni. Prosklení celoročně obývaných zahrad musí tvořit co nejkvalitnější sklo, kterým bude unikat minimum tepla, čímž se zlevní provoz. Za standard se považuje sklo s koeficientem prostupu 1,3. Tento požadavek splňují izolační dvoj- nebo trojskla s dutinou vyplněnou inertními plyny. Jestliže máte zimní zahradu nevytápěnou, můžete využít sklo s nižším koeficientem. Na střechy jak celoročně obývaných, tak sezonních zahrad je vhodné použít speciální izolační dvojskla s pokovenou vrstvou, která dokážou zachytit až 80 % slunečního tepelného záření a tak omezují přehřívání vnitřního prostoru v letním období. Naopak do svislých stěn se používají skla, která mají možnost slunečního záření propouštět.

FOTO: Pěkné bydlení

Jaký stavební materiál

Stejně jako v případě stavby rodinného domu musíte i u zimní zahrady zvolit vhodný stavební materiál. Nabízí se vám několik možností: Zimní zahrady mohou mít plastové konstrukce, které se však pro vyšší pevnost vyztužují ocelovými profily. Výhodou je nízká cena a téměř nulové nároky na údržbu. Další alternativou je dřevěná konstrukce, která je vyrobena z lepených hranolů. K výrobě se používají stejné dřeviny jako v případě oken. Kdo se bojí dřeva z důvodu jeho náročné údržby, měl by vědět, že v posledních letech dřevěné konstrukce díky novým použitým výrobním technologiím snížily svoji náročnost na údržbu, zvláště co se týče obnovy nátěrů.

Dalším materiálem využívaným k výrobě konstrukcí zimních zahrad je hliník. Jeho výhodou je především materiálová stálost. Hliníkové konstrukce nebudou ani po letech nikde dřít a půjdou stále stejně dobře otevírat. Navíc jde o samonosný materiál, proto jsou hliníkové konstrukce také subtilnější. Podobně jako plast ani hliník nevyžaduje prakticky žádnou údržbu a hodí se hlavně tam, kde se předpokládá velké zatížení vlhkem.

Velmi žádané jsou zimní zahrady, jejichž nosnou konstrukci tvoří sloupky z vrstveného dřeva s venkovním krytím hliníkovými lištami, což činí tuto zimní zahradu taktéž bezúdržbovou.

FOTO: Pěkné bydlení

Požadavky na sklo

Po skleněných plochách zimních zahrad (podobně jako po oknech) se žádá prakticky nemožné: Na jedné straně aby na jaře a na podzim propouštěly v maximální míře sluneční paprsky a zahrada se nemusela vytápět. V létě zase musí zabránit přehřívání prostoru a v zimě je třeba minimalizovat tepelné ztráty. Tyto požadavky dokážou splnit pouze skla doplněná zvenku o již zmíněné speciální reflexní vrstvy, které omezují pronikání tepelných paprsků dovnitř. Tato vrstva také brání tepelnému vyzařování a tím i únikům tepla ze zimní zahrady. Podcení-li se výběr vhodného způsobu zasklení, může být umístění zimní zahrady na nechráněnou jižní stranu poměrně rizikovou záležitostí. Teplota se v takové zahradě bude velice snadno během letních veder pohybovat kolem 60 °C a prostor se tak pro člověka stává neobyvatelným, natož aby v něm relaxoval.

Na sklo se však kladou i další požadavky. Důležitá je bezpečnost. Sklo vás musí nejen uchránit před sluncem a zimou, ale i před silnou vrstvou sněhu nebo krupobitím. Pro zajištění bezpečnosti bývá vnitřní sklo ve střeše zimní zahrady lepené s bezpečnostní fólií. Když se rozbije, zůstane na ní nalepené. Další možností je použití kaleného skla.

Polykarbonát – levnější varianta

Výplně stěn a střech zimních zahrad tvoří nejčastěji sklo. Ale je zde ještě jedna možnost, a to průsvitné plastové desky – polykarbonáty. Jejich největší předností je především nízká hmotnost, ale při větší tloušťce i dobré tepelně izolační vlastnosti a přijatelná cena. V každém případě je vhodnější než nekvalitní dvojsklo, které nesplňuje nároky na tepelně izolační vlastnosti ani bezpečnost.

Na druhou stranu byste měli znát slabší stránky tohoto materiálu. Je to kratší životnost (výrobci uvádějí 10 let), hlučnost při dešti i menší průhlednost, než má sklo.

Souboj s polykarbonátem o obsazení do role výplní zimních zahrad vyhrává sklo z důvodu, že má lepší vzhled, delší životnost, větší tvarovou stálost a speciální sklo doplněné speciální pokovenou vrstvou i lepší tepelně izolační vlastnosti.

FOTO: Pěkné bydlení

Důležitá je i konstrukce

Zimní zahrady mají značně složitou konstrukci. Jak u sezonních, tak i celoročně využívaných zimních zahrad se musí použít konstrukce s přerušným tepelným mostem. Pokud tomu tak nebude, zahrada se bude chovat jako skleník: V období vysokých mrazů promrzne a ohřeje se zase až na jaře.

Jedním z největších problémů u zimních zahrad bývá vyřešení střechy. Ta by měla kromě jiného vyžadovat pouze minimální údržbu, neboť umytí skleněné střechy zvenku je značně obtížné. U šikmých střech tento problém naštěstí částečně řeší déšť.

Názory výrobců se značně rozcházejí v tom, zda má být u zimních zahrad střecha otevíratelná či nikoli. Někteří tvrdí, že dostatečnou cirkulaci vzduchu lze zajistit pouze otevíratelnou střechou. Teplý vzduch stoupá nahoru a chcete-li ho ochladit, stačí otevřít část střechy, pootevřít některé z oken nebo dveře a vzduch začne proudit. Střešní okna zimních zahrad většinou bývají na elektrický pohon, proto stačí zmáčknout spínač jako při rozsvěcování a okno se samo otevře nebo zavře. Větrání střechou lze zajistit i posuvným střešním systémem. Střecha je v tomto případě rozdělena na tři části. Část u hřebene je pevná a zbývající dvě se pod ni zasouvají. Tato konstrukce zabraňuje nežádoucímu zatékání vody do zahrady.

Jiným způsobem se větrají zahrady s pevnou střechou. Jde o takzvané křížové větrání, které se zajišťuje otevřením bočních a čelních částí. Kvalitní střešní skla s pokovenou vrstvou se doplňují v horní části ventilátorem a termostatem nebo střešním oknem. Střešní okna zimních zahrad většinou bývají na elektrický pohon, proto stačí zmáčknout spínač jako při rozsvěcování a okno se samo otevře nebo zavře. Tato okna lze doplnit čidly. Čidla se umísťují uvnitř zahrady, kde měří teplotu a při dosažení určité teploty uvnitř se okno samo otevře. Do svislých stěn se osazují posuvná nebo výklopná okna s ventilačními mřížkami, čímž se zajistí dostatečná cirkulace vzduchu.

Nezbytné větrání

Ať již zvolíte kterýkoliv se zmíněných způsobů větrání, minimálně 15 procent z celkové plochy zimní zahrady by mělo být kvůli dostatečnému vyvětrání otevíratelných. Poměr, kolik procent ploch bude otevíratelných a kolik budou tvořit pevná okna, vychází z orientace zahrady a jejího využití. Na otevírání zimní zahrady si můžete zvolit jak běžné dveře podobné balkonovým, tak posuvné, shrnovací nebo skládací.

V zimní zahradě je třeba větrat pravidelně, a to nejen v létě, ale v průběhu celého roku, aby se odtud odváděla vzdušná vlhkost. Proto výrobci nabízejí, že dodají k zimním zahradám (podobně jako k oknům) mikroventilaci. Ale ani takové větrání není dostatečné, jestliže máte v zahradě bazén nebo tady pěstujete velké množství květin. V tomto případě byste zahradu měli doplnit odvlhčovačem. Ten je nezbytný i v případě, kdy se zahrada staví zároveň s rodinným domem, který tím pádem nemá čas řádně vyschnout.